

flige Anstalters Nytte tilstrækkeligt bevidst; da skal en saadan god Sag nok gaae frem ved sine egne Midler, og da vil jeg sige, at det er ikke alene unødvendigt, men skadeligt, at Staten yder større Tilskud. — Flere ærede Talere have hittret sig deels for og deels imod Statsactivernes Salg. Jeg skal blot i den Anledning udtale, at for mig maa Staten sælge saa mange Activer, den vil, naar det blot skeer paa forbeleglige Vilkaar, og naar man albrig sælger Mere, end at man kan anbringe en tredobbelte saa stor Sum i andre Activer, der, om ikke strax, saa dog efterhaanden, og om ikke umiddelbart, saa dog middelbart, ville give et større Udbytte; jeg mener navnlig Jernbanerne. Naar Statens Activer ikke sælges i større Maal, maa jeg ansee det for fuldkommen rigtigt, at de lidet frugtbringende Domanier og andre Statsactiver overgaae fra Staten til Private. En anden Ting, som jeg vil omtale, er, at det var heldigt, om Staten saa lidt som muligt gav sig af med at være Bygmester. Staten bygger altid meget dyrt. Saaledes udviser Statsregnskabet for 1865—66, at Staten har anvendt 1350 Rd. alene til Oppudsning af Porcellainsfabrikens Facade, at Marineministeren har anvendt 2000 Rd. paa 2 Patrinhbygninger paa Christiansholm. Jeg skal ikke erklære det for at være dyrt, saafremt det er rigtigt, hvad der siges, at Sølogabens Caserne har Bygninger i lignende Diemed, der i sin Tid have kostet 25,000 Rd., men saa bleve de jo rigtignok ogsaa opførte af Ingeniører. Den sidste nye Bygning, som har reist sig ved Statens Omsorg, er allerede bleven omtalt; jeg mener Tapriffelomarbejdningsfabriken i Proviantgaarden.

Jeg skal ifølge den høitærede Krigsministers Opfordring ikke gaae nærmere ind derpaa, kun skal jeg med Hensyn til den formelle Side erklære, at jeg endnu ikke er bleven rokket i min Overbeviisning om, at det er en unconstitutionel og vilkaarlig Fortolkning af Bevillingen, og at, saafremt en saadan Fortolkning bliver almindelig, vil vor constitutionelle Frihed og Repræsentationens Andeel i Bevillingsmyndigheden blive en blot og bar Fiction. Med Hensyn til den reelle Side af Sagen, da kjenner jeg ikke Forholdet saa nøie, at jeg kan bedømme den;

men det staar i ethvert Fald meget tvivlsomt for mig, at der er Noget sparet ved at anvende 62,000 Rd. paa en Bygning, som maaskee senere, naar Tapriffelne ere omdannede, slet ikke vil kunne bruges, og i alle Tilfælde vide vi, at en saadan Bygning Aar for Aar møder paa Budgettet med temmelig betydelige Vedligeholdelsesudgifter. De fleste ærede Talere have begyndt med den formelle Side; jeg vil slutte dermed, og jeg vil da sige, at ved at sammenligne det foreliggende Finanslovsforslag med de forrige Aars, synes jeg ikke, at der er skeet saa store Fremskridt, som ønskeligt havde været; jeg synes, at de Fremskridt, der ere skete, ere en ligefrem Følge af de forandrede Forhold, idet Alt jo nu er henflyttet under Rigsdagens Omraade. Med Hensyn til om Netto- eller Brutto-systemet er at foretrække, vil jeg holde paa Brutto-systemet som det ønskeligste, men i alle Tilfælde vil jeg sige, at hvilket System der følges, er det aabenbart det Fordeeligste, at det følges consequent, hvilket ikke er Tilfældet i det foreliggende Forslag.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Jeg er bleven foranlediget til at tage Ordet ved en Ytring, som den ærede Taler, der nu satte sig, fandt det rigtigt at fremsøre med Hensyn til grønlandske Missionairer. Naar den ærede Taler siger, at han har hørt, hvad han fremsatte, af en Mand, der nylig var bleven beskikket som Missionair, finder jeg mig ikke bespøjet til at drage denne Ytring i Tvivl, men jeg seer heller ikke, at der deraf kan udbrages Andet, end at der iblandt de grønlandiske Missionairer, ligesaavel som i den øvrige Menneskehed, findes saadanne Fremtøinger, der stabsæste det gamle Ord, at der er Braadne Naar i alle Lande. ligeoverfor det ærede Medlems Udtalelse, som synes mig at kaste en Skygge paa en heel Klasse af Mænd, maa jeg fremhæve, at den grønlandiske Mission netop for Dieblicket er støttet af Mænd, som med en levende Interesse for deres Kald og med ubmærkede Evner til at virke til Gavn for Grønlanderne ere gaaede op til Grønland. Det er altsaa for at imøbegaae, hvad den ærede Taler, vilbledet af en enkelt Personligheds Ytringer, har frem-